

Uppföljning av LRFs strategiska mål

Kvartalsrapport – Kvartal 3, 2021

Mål:

- Det reala produktionsvärdet för livsmedel skall växa med tre procent per år i primärledet.

Produktionsvärde: Högre priser ger tillväxt trots minskad volym

Prognosen för 2021 är en real tillväxt med fem procent. Det reala produktionsvärdet beräknas bli 24 procent högre än för basåren. Det är strax över treprocentmålet. Årets tillväxt beror främst på högre priser. Volymen är totalt sett lägre än 2020. Mjölken är den bransch som i absoluta tal står för störst tillväxt. Invägningen har ökat och priset ligger drygt 30 öre högre än förra året. Spannmålen står också för en stor del av tillväxten. Skörden blev visserligen en miljon ton lägre än förra året men värde-mässigt kompenseras det av att priset beräknas bli 50 öre högre. Nötkött, gris, kyckling och lamm beräknas också ha real tillväxt. Även det i huvudsak genom högre pris. Äggen beräknas tappa i värde till följd av produktionsbortfallet efter vårens utbrott av fågelinfluensa. Mervärdet för ekologiskt beräknas också minska eftersom de konventionella produkterna har ökat mer i pris än de ekologiska.

Volym: Lägre skörd och minskad volym av ägg, lamm och nötkött

Årets spannmålsskörd blev lägre än på länge om man undantar torråret 2018. Torka och regn vid fel tidpunkter sänkte skördeutfallet per hektar. Jordbruksverkets preliminära skördeuppskattning anger att skörden blev strax under fem miljoner ton spannmål. Vädret drabbade även foderärt och åkerbönor där skördarna blev 20 procent lägre än förra året. Oljeväxterna fick också lägre hektarskördar men ökad areal gjorda att totalskörden blev något högre än 2020.

Fågelinfluensan drabbade äggproduktionen hårt under våren. Tjugo procent av produktionen slogs ut från februari till och med juli. I augusti kom tecken på viss återhämtning. Nötkött visar också tecken på återhämtning av volymen men lamm har fortsatt att minska. Volymen gris och kyckling har ökat.

Sammanvägt med fasta priser är prognosen att den producerade volymen blir fyra procent lägre än 2020.

Priser: Högre pris för spannmål, oljeväxter och animalier

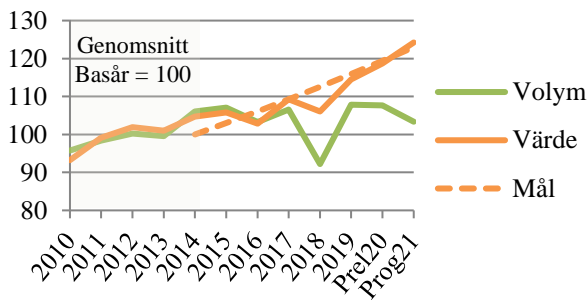
Under tredje kvartalet har priserna rusat i höjden för många produktionsmedel men också för ett antal produkter. Totalt sett är det en real prisökning med sju procent både för produkter och produktionsmedel. Det är dock stora skillnader inom respektive grupp. Bland produktionsmedlen är det energi, gödning, foder och byggnader som stigit mest. Bland produkterna är det spannmål, oljeväxter, lamm, ägg och mjölk som ökat mest under tredje kvartalet jämför med samma tid året före. Frukt, bär och potatis har däremot sjunkit i pris sedan tredje kvartalet 2020. Sockerbetor och gris har oförändrat nominellt pris. Det innebär att det reala priset har sjunkit i takt med inflationen. De stora prisändringarna påverkar enskilda företag på olika sätt. Vissa kan kompensera högre kostnader med högre produktpris men för andra pressas lönsamheten när kostnaderna ökar utan att produktpriset stiger.

Export: Ökat exportvärde under tredje kvartalet

Exportvärdet ökade under tredje kvartalet. Exporten var åtta procent högre än under andra kvartalet och fem procent högre än under tredje kvartalet 2020. Jämför med andra kvartalet var ökningen störst för omalen spannmål. Produkter av spannmål och levande djur har också ökat kraftigt medan exporten av mjölk och grädde har minskat. Jämfört med samma kvartal året före är det nästan omvänt, exporten av omalen spannmål har minskat medan exporten av mjölk och grädde har ökat.

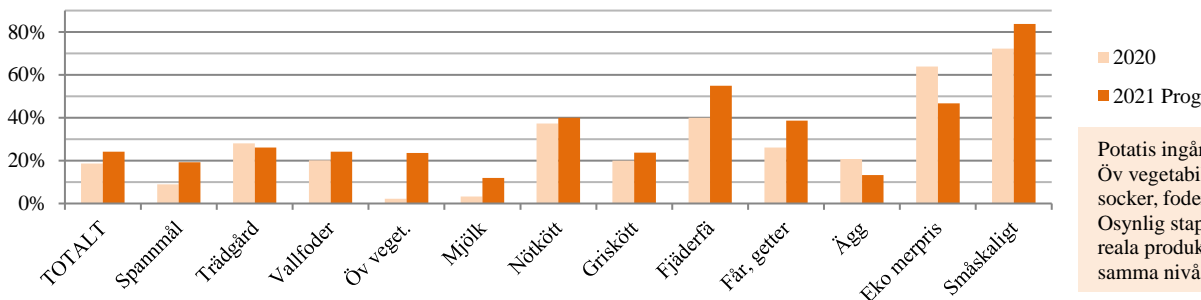
Ökningen har inte kunnat kompensera fullt ut för bortfallet under första kvartalet. Hittills i år är det reala exportvärdet en procent lägre under än under samma tid 2020 men ändå 32 procent högre än under samma tid för basåren. Exportvärdet har räknats om till jordbruksledet genom en schablonmässig rensning från produkter utan svensk råvara och från förädlingsvärden som stannar i förädlingsledet.

Värde (realt) och volym, index:

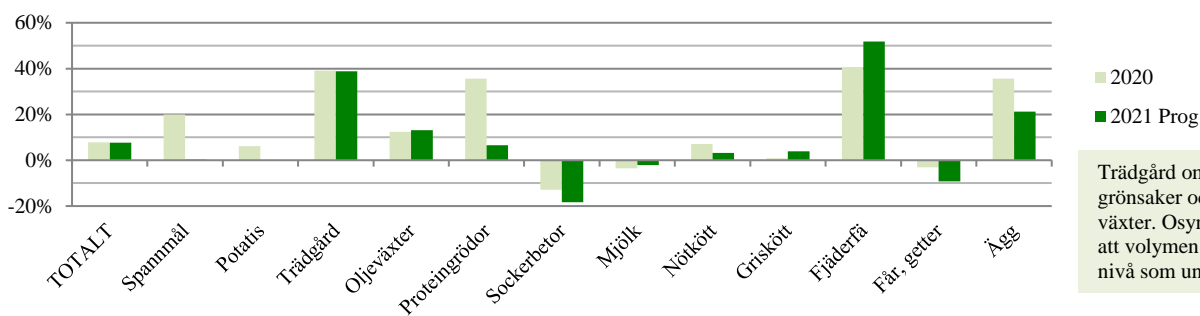
LRFs strategiska mål startar i ett genomsnittligt värde för åren 2010-2014. Det ligger som index hundra i diagrammet. 2014 var både värdet och volymen högre än genomsnittet för perioden vilket innebär att måluppfyllelsen var god i startpunkten. Från 2014 och framåt är målet att det reala värdet skall öka med tre procent per år. Räknat med en ränta på ränta effekt innebär det att målet är 23 procent för 2021 jämfört med basåren. Prognosen är att produktionsvärdet ökar med fem procent under 2021 jämfört med 2020. Målet kommer i så fall uppnås med viss marginal i år trots att värdet låg strax under målet 2020.

Produktionsvärdets utveckling jämfört med basåren 2010-2014:

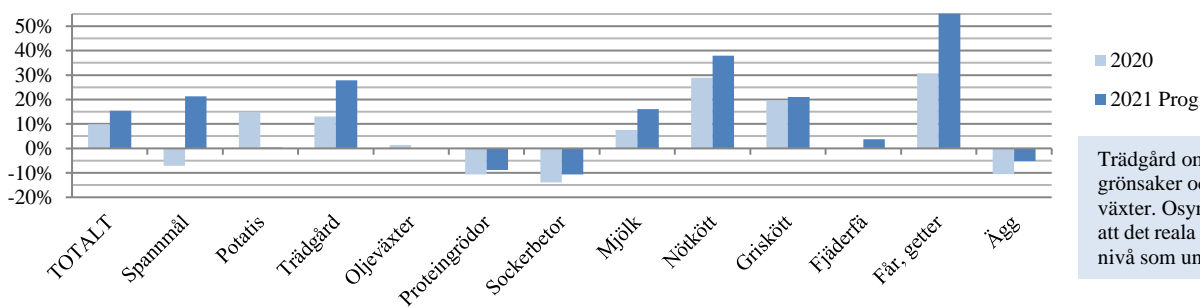
Potatis ingår i trädgård. Öv vegetabilier är oljväxter, socker, foderärt och åkerböna. Osynlig stapel betyder att det reala produktionsvärdet är på samma nivå som basåren.

Volymutvecklingen jämfört med basåren 2010-2014:

Trädgård omfattar frukt, bär, grönsaker och prydnadsväxter. Osynlig stapel betyder att volymen är på samma nivå som under basåren.

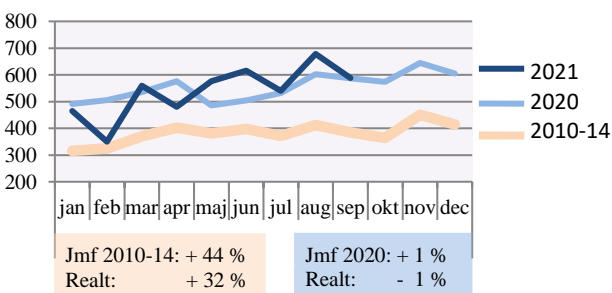
Real prisutvecklingen jämfört med basåren 2010-2014:

Trädgård omfattar frukt, bär, grönsaker och prydnadsväxter. Osynlig stapel betyder att det reala priset är på samma nivå som under basåren.

Exportutvecklingen:

Export av jordbruksvaror och livsmedel
(värde i jordbruksledet, milj kr nominellt)

Prisutvecklingen:

Prisutveckling, realt index (Genomsnittet 2010-2014 = 100)

